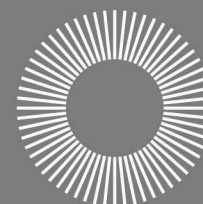

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Valsts pārvaldes attīstība no ārvalstu investoru skatu punkta: kādu to vēlamies redzēt?

Andris Lauciņš
FICIL Valdes priekšsēdētājs
Ernst & Young partneris

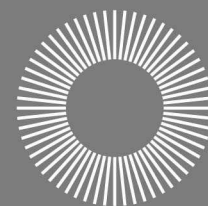
31. Oktobris, 2008

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

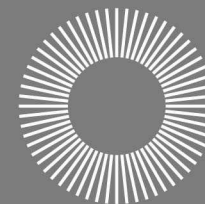
Saturs - 25 min.

- Ārvalstu investoru padome Latvijā un tās skats uz Latvijas valsts pārvaldi šodien
- Kāda mūsaprāt būtu vēlamā valsts pārvaldes attīstība
- Valsts pārvaldes efektivitāte
- Ar ko varētu sākt ?

Ārvalstu investoru padome Latvijā

- apvieno lielākos, dažādas valstis un nozares pārstāvošos uzņēmumus, kuri Latvijā ieguldījuši nozīmīgas investīcijas, kā arī septiņu valstu tirdzniecības palātas Latvijā
- darbības mērķis ir, risinot aktīvu dialogu ar Latvijas valdību, veicināt Latvijas uzņēmējdarbības vides un investīciju klimata uzlabošanu

Valsts pārvalde investora acīs

- Vienota homogēna organizācija ar dažādiem nosaukumiem: valsts ierēdņi, pašvaldību darbinieki, aģentūru speciālisti, Saeimas konsultanti, monopoluzņēmumu pārstāvji. Slikts sniegums no vieniem grauj visu pārējo reputāciju.
- Valsts pārvaldes vertikālās saites ir stingras savukārt horizontālās – vājas vai neeksistē

Latvijas valstiskums 1918-2008

Avots: Latvijas Nacionālais Vēstures muzejs

"...Astonpadsmitā novembrī 1918. gadā valsts kasē nav nevienas kapeikas, vēl vairāk – nav pašas valsts kases, nav pārvaldes aparāta, nav absolūti nekādas valsts varas. Būt tādos apstākļos par ministri vai deputātu nav patīkams uzdevums..."

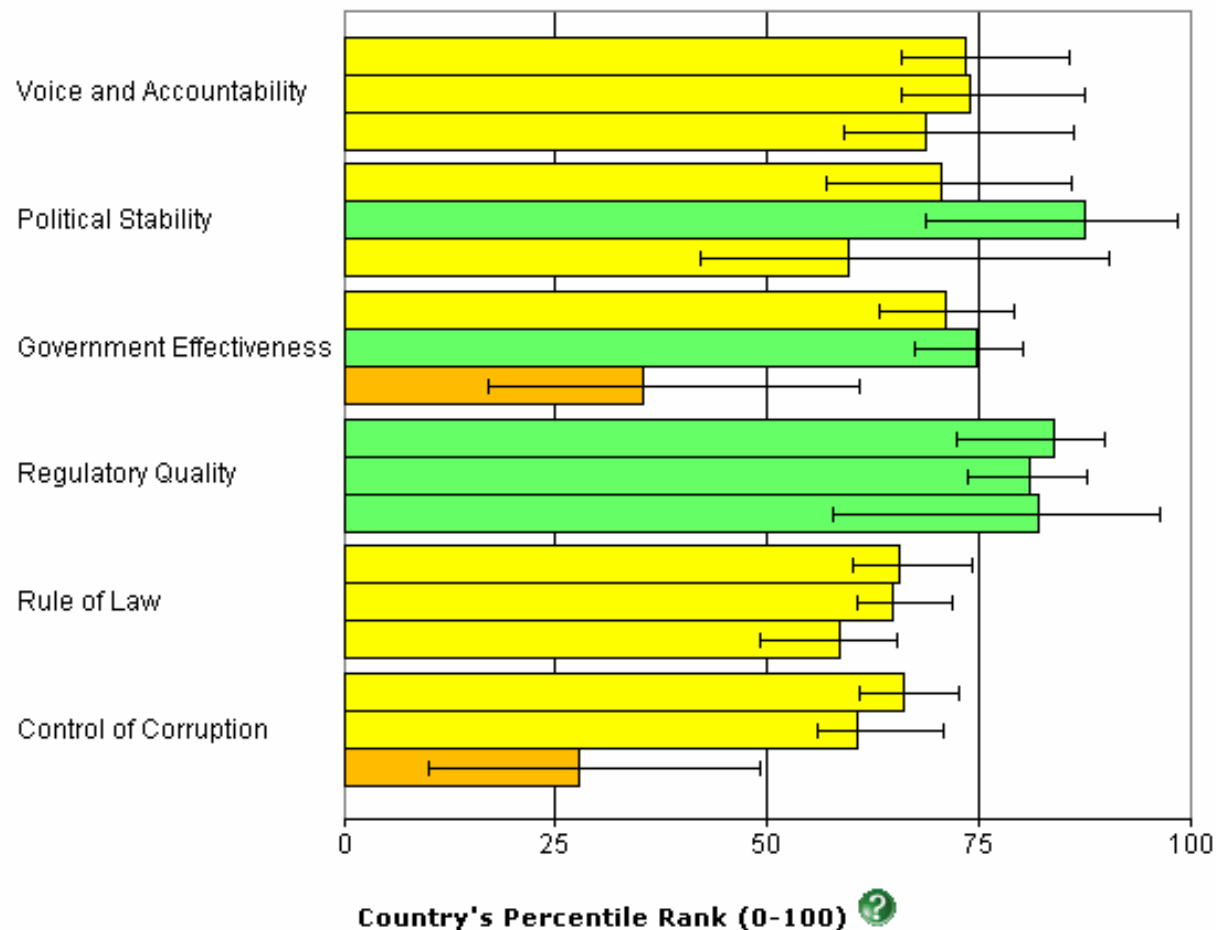
*Latvijas Bankas padomes priekšsēdētājs
Ādolfs Klīve. /1888 – 1974/*

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

LATVIA

Comparison between 2007, 2003, 1996 (top-bottom order)

Source: Kaufmann D., A. Kraay, and M. Mastruzzi 2008: Governance Matters VI: Governance Indicators for 1996-2007

Kādi esam?

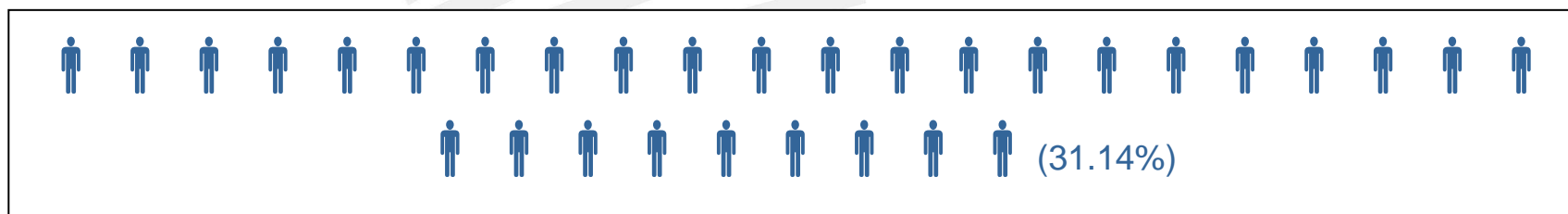
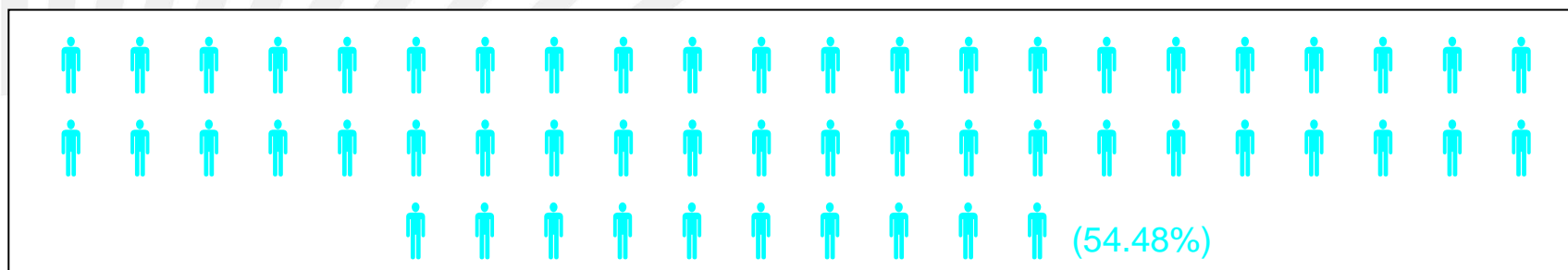
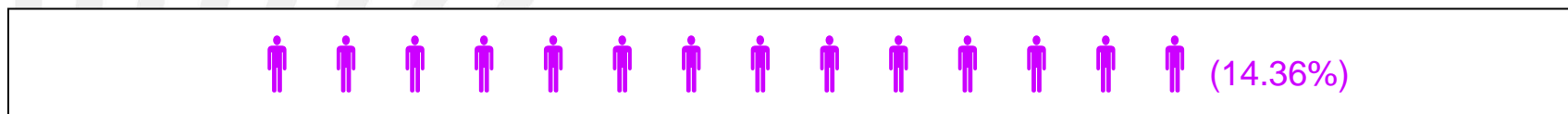
- Vēlēšanu tiesības un institūciju atbildības pakāpe
- Politiskā stabilitāte
- Valsts pārvaldes efektivitāte
- Normatīvo aktu kvalitāte
- Tiesiska valsts
- Korupcijas kontrole

*“Valsts bez taisnīguma – ar ko gan tā atšķiras no lielas laupītāju bandas?”
mūks Augustīns (354-430),*

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Ekonomiski aktīvie/neaktīvie un valsts pārvaldē nodarbinātie

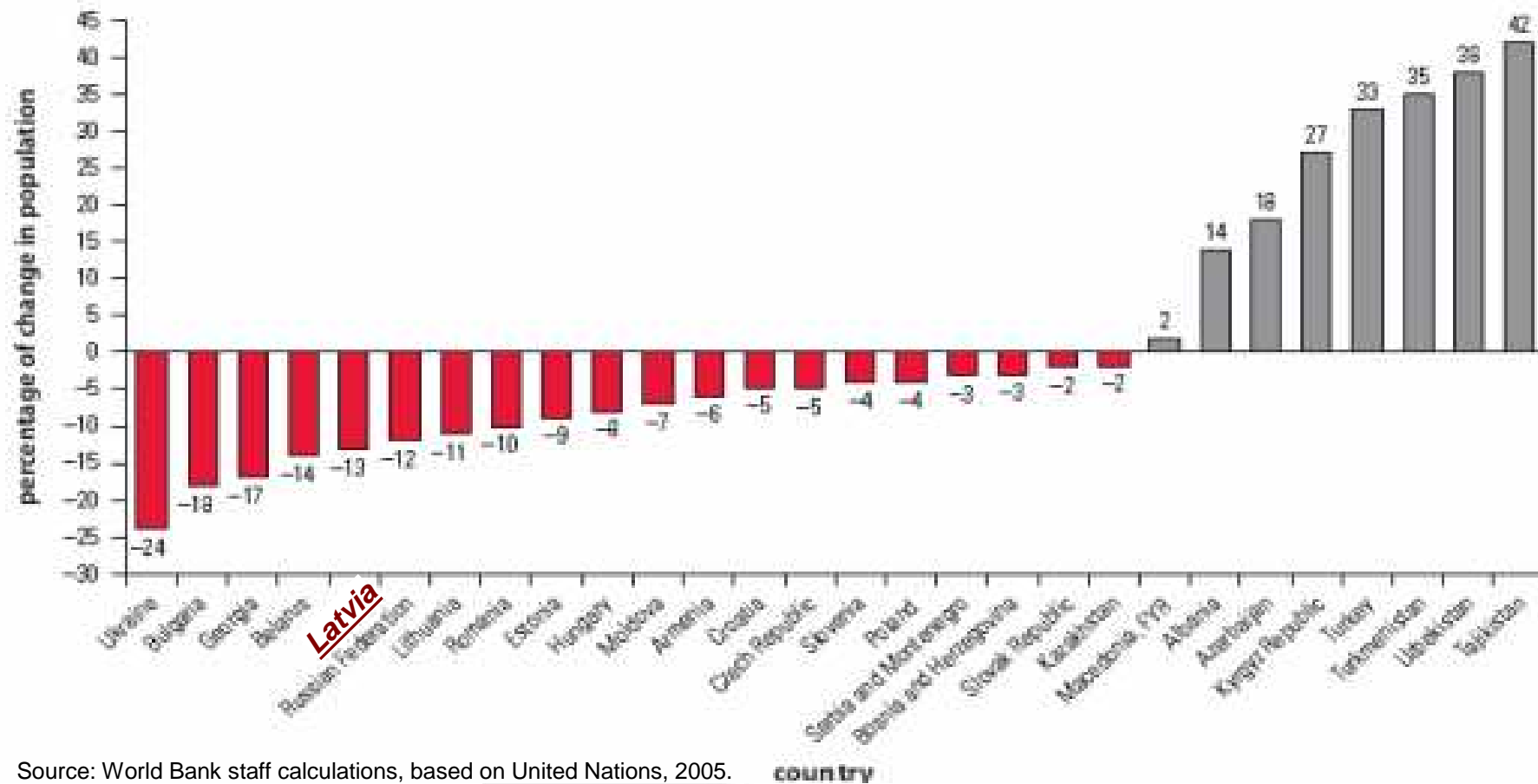
Avots: CSB

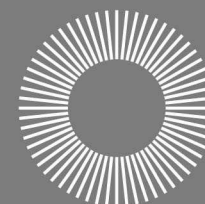
FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Skaitliski maz...

Most Countries in the Region Will Have Significant Population Decreases Between 2000 and 2025

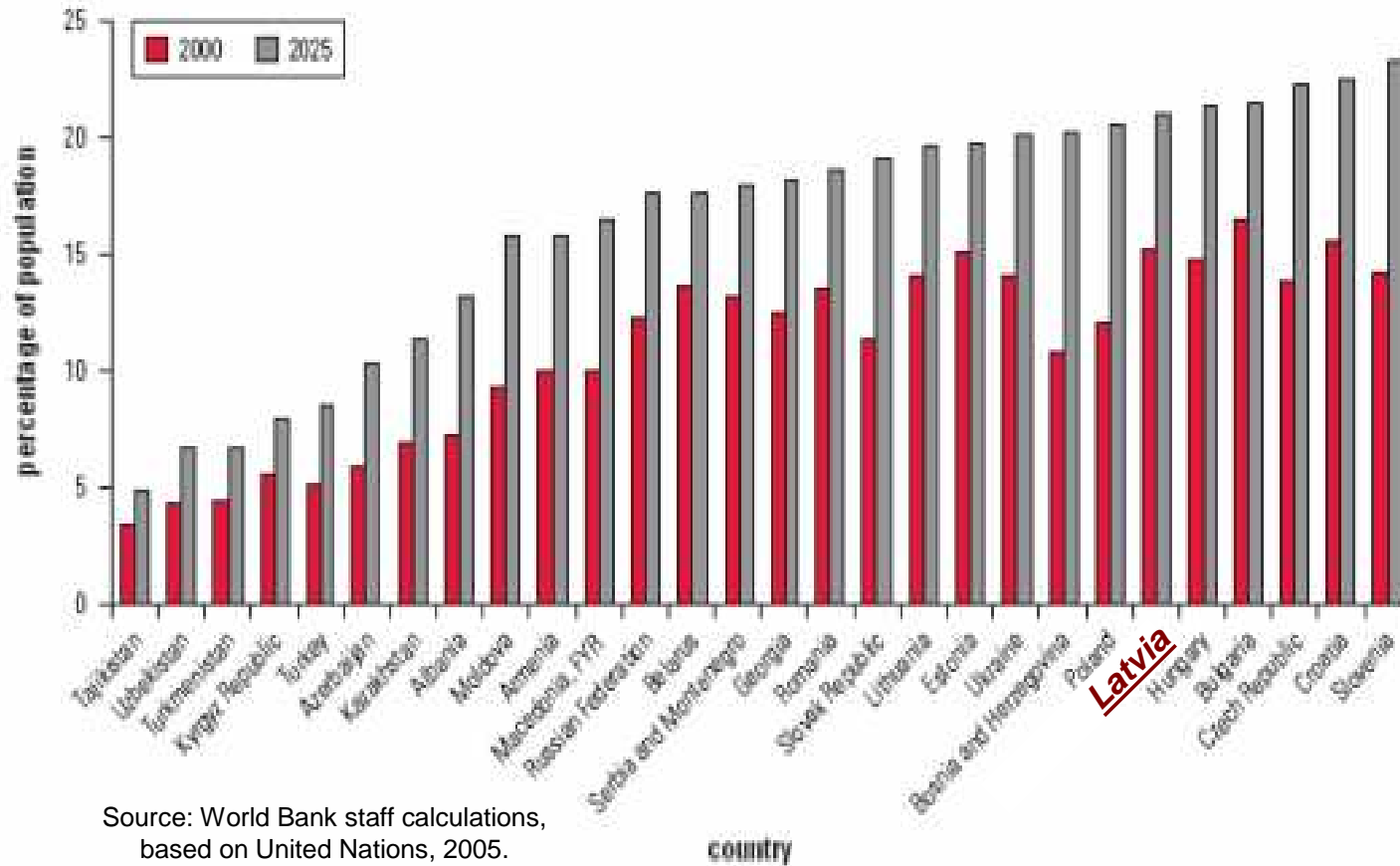
Source: World Bank staff calculations, based on United Nations, 2005.

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

...un novecojoši!

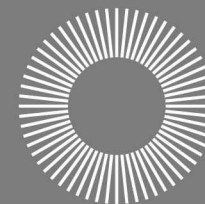
The Proportion of Population Aged 65+ Will be Much Higher by 2025

Source: World Bank staff calculations, based on United Nations, 2005.

Maksims Gleih, 1959.g.

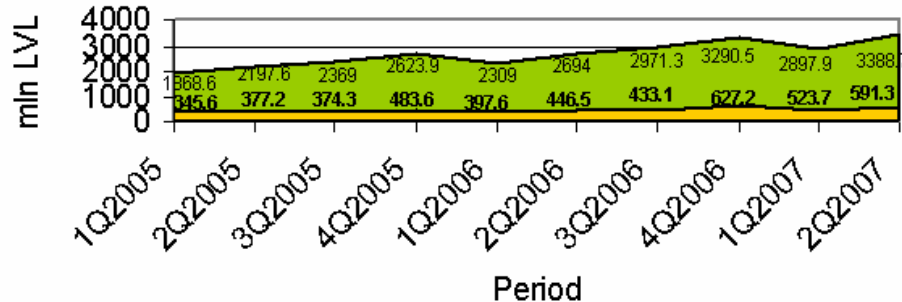

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Kāda būtu vēlama valsts pārvalde?

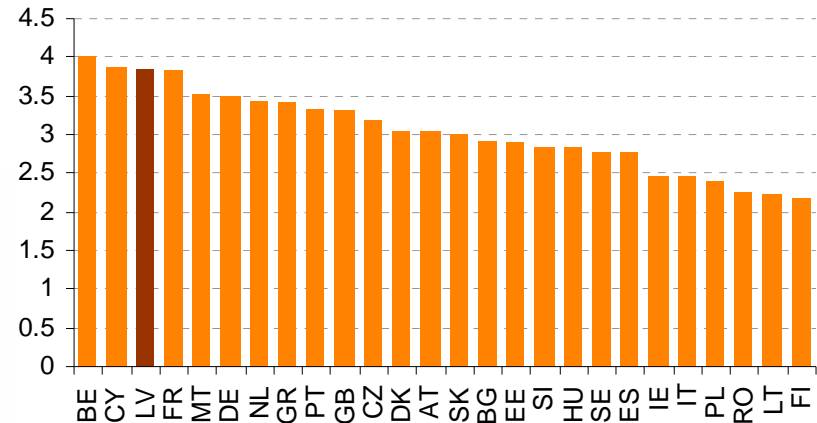
- Maza un efektīva

Expenditure Of Gross Domestic Product In Current Prices

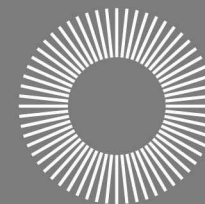
■ Gross Domestic Product ■ Government final consumption expenditure

The number of employees in government sector in the EU countries in 2006, % of population

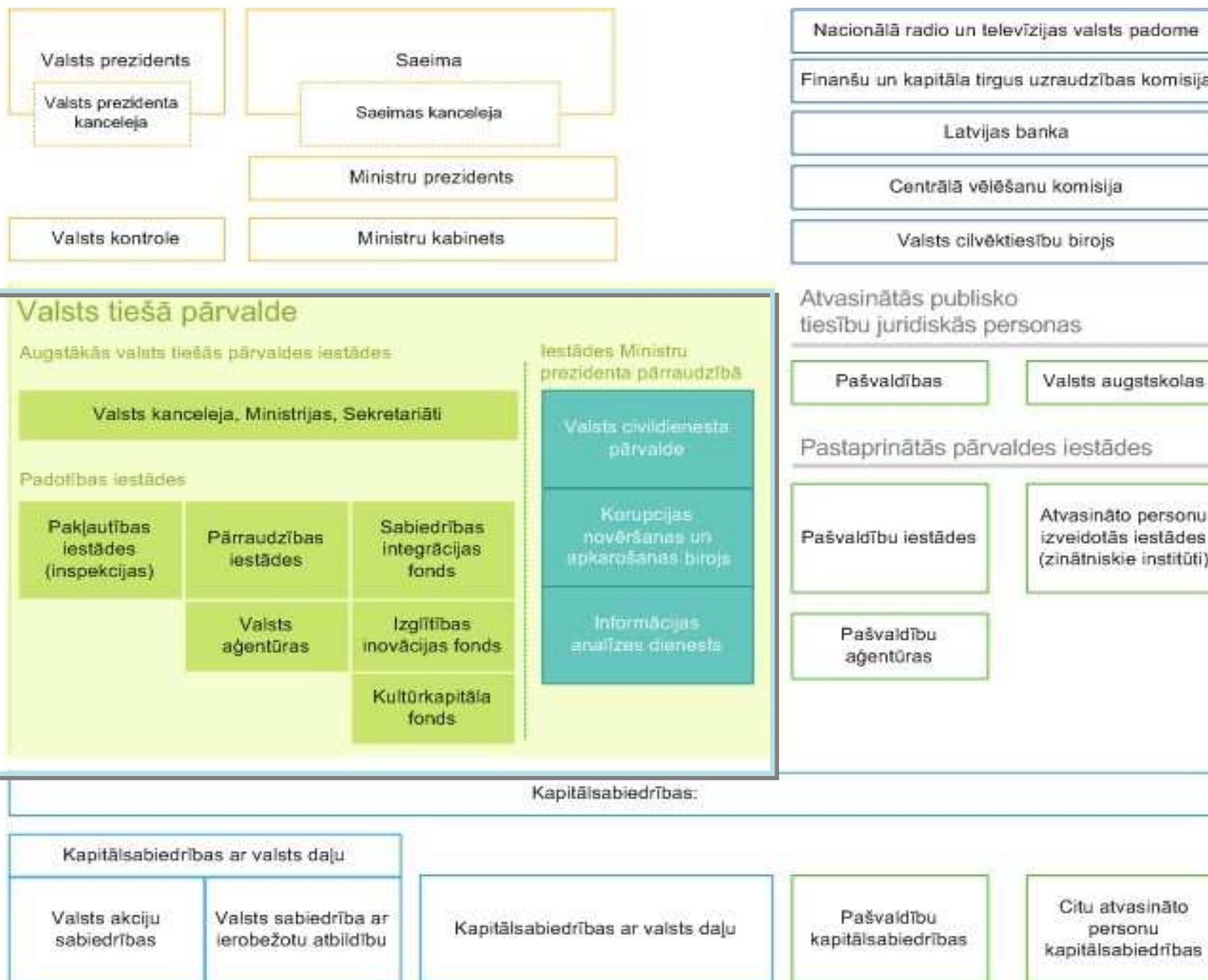
Source: Eurostat

- Atvērta un "lēta"

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Valsts tiešās pārvaldes iestādes Latvijā

Ministriju padotībā esošās iestādes

Ministrija	Padotībā esošo iestāžu skaits	Pakļautības iestādes	Pārraudzības iestādes	Valsts A/S	Valsts SIA	Kapitālsabiedrības ar valsts daļu	Citas
Aizsardzības ministrija	7	2	5				
Ārlietu ministrija	1		1				
Bērnu un ģimenes lietu ministrija	3	1	2				
Ekonomikas ministrija	12		7	1	1	1	2
Finanšu ministrija	12	1	5	5	1		
Iekšlietu ministrija	15	4	9		1		1
Īpašu uzdevumu ministra elektroniskās pārvaldes lietās sekretariāts	1		1				
Izglītības un zinātnes ministrija	52	16	23		5		8
Kultūras ministrija	57	19	23		11	2	2
Labklājības ministrija	42	35	6		1		
Ministru prezidents	4	1	3				
RAPLM	1		1				
Satiksmes ministrija	23	1	5	12	2	3	
Tieslietu ministrija	16	4	9	1	1	1	
Valsts kanceleja	1		1				
Veselības ministrija	37	4	12	2	18	1	
Vides ministrija	18	6	9		2	1	
Zemkopības ministrija	20	1	11	2	6		
Kopā	322	95	133	23	49	9	13

Avots: Tiešās pārvaldes iestāžu datu bāze

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Valsts pārvaldes izaicinājumi

- Darbinieku efektivitāte netiek mērīta, nav bāzes datu
 - esošie dati (nodarbināto skaits, atalgojuma proporcija pret kopējām izmaksām) mums ļauj izvirzīt hipotēzi par zemu valsts pārvaldes produktivitāti
- Valsts pārvaldes struktūras sadrumstalotība, kas apgrūtina tās mērķu noteikšanu, modernizāciju un tās konkurētspēju
 - lielākā daļā iestāžu strādā 10 līdz 50 darbinieku
 - daļai augstāk minēto iestāžu vēl ir pat reģionāla struktūra
 - katrai iestādei jānodrošina visu iestādei raksturīgo un obligāto atbalsta f-ju veikšana

Ar ko sākt?

Vilnis Didrihsons, 1987.g.

Radīt augstāko valsts pārvaldes ierēdņu motivāciju
vadīt **mazu** (1) un **efektīvu** (2) valsts pārvaldes
aparātu

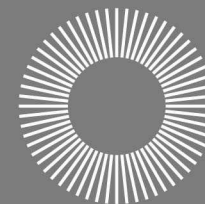
FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

Kā panākt mazu un efektīvu pārvaldi, ja ir motivācija? (FICIL ieteikumi 2007/08)

- A. Valsts pārvaldes darbību mērīšana, to salīdzināšana ar līdzīgām privātā sektora darbībām (benchmarking)
- B. Būtiska valsts pārvaldes aparāta sadrumstalotības samazināšana (iespējams jāpārskata valsts un pašvaldību f-ju sadalījums).
- C. Kooperācija valsts pārvaldes iestāžu starpā nodalot un apvienojot līdzīgas funkcijas, radot “shared service” centrus, (piem. atbalsta finansu, cilvēkresursu vadības, iepirkuma un IT pakalpojumiem)

Māris Subačs, 1987.g.

Kā panākt mazu un efektīvu pārvaldi, ja ir motivācija?

- Identificēt lietas, ko valsts var vispār nedarīt
piem. atsevišķu reģistru uzturēšana (parādnieku), licenču izsniegšana, izdevniecība, pasākumu veikšana, kas saistīti ar darba aizsardzību, personāla vadību, kvalitātes vadību
- Nodot uzņēmējiem tās funkcijas, kuras tie var darīt efektīvāk
piem. nodokļu parādu piedziņa, drošības nodrošinājums cietumos, likumpārkāpēju monitorings, nekustamo īpašumu pārvaldība un apsaimniekošana

Fridrihs Kļaviņš, 1942.g.

Paldies!

FOREIGN INVESTORS
COUNCIL IN LATVIA

